HÖGSKOLAN I BORÅS

Svenska med didaktisk inriktning för ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9, II

Swedish with Focus on Didactics for Teachers Working in Grades 7 to 9, II

30 högskolepoäng
30 credits

Ladokkod: CSVE02
Version: 1.2
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2021-04-12
Gäller från: HT 2021

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska (G1N), Utbildningsvetenskap: Svenska-mångkulturellt samhälle (G1N), Didaktik (G1N)
Utbildningsområde: Undervisning
Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen
Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet.
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen består av tre delkurser. I alla delkurser ingår ämnesteori och ämnesdidaktik.

Delkurs 1: Från runor till rap, 20 hp
I delkursen ges en bred översikt över den litteraturhistoriska utvecklingen. Litteraturhistorieskrivningen diskuteras utifrån begrepp som kanon, klassiker och kulturarv samt genus, etnicitet och klass. Stor vikt läggs vid studentens eget analysarbete, varför textanalys utifrån adekvat terminologi, utifrån litteraturvetenskaplig forskning och utifrån relevanta historiska, ideologiska och estetiska perspektiv är centralt.
Delkursen har också ett didaktiskt perspektiv. Hur skönlitteratur i form av epik, lyrik och dramatik kan användas i undervisning för att utveckla elevers läsförmåga, genrekompetens och språkliga medvetenhet studeras och diskuteras. Vidare belyses hur skönlitteratur kan användas för att bredda alla elevers litterära och kulturella erfarenheter och öka deras förståelse för hur människor tänkt, agerat och skrivit i olika tider och i olika kulturer.

Delkurs 2: Litteratur för unga, 5 hp
I delkursen studeras och problematiseras den moderna barn- och ungdomsbokens framväxt. Studenten ges möjlighet att med hjälp av litteraturvetenskaplig och språkvetenskaplig terminologi analysera och reflektera över barn- och ungdomslitteratur och hur denna litteratur producerar normer och värden.
Delkursen har också ett didaktiskt perspektiv. Utifrån didaktisk forskning diskuteras och problematiseras hur barn- och ungdomslitteratur kan användas i undervisning. Ett särskilt fokus vilar på textsamtalets möjligheter och begränsningar som undervisningsmetod för att stödja elever i att utveckla en fördjupad läsförmåga. Begrepp som genrekompetens, metakognition och metaspråk är centrala.

Delkurs 3: Film och filmdidaktik, 5 hp
Delkursen behandlar och problematiserar film som en del i ett multimodalt svenskämne. Fokus vilar på film och andra rörliga bildmedier och dess potential som didaktiskt verktyg i undervisningen. I delkursen studeras filmens olika berättarkomponenter, dramaturgi, ljud, bild, musik samt möjligheter att laborera med olika visuella och auditiva effekter. Delkursen erbjuder också verktyg för analys av film. Även överföringen av litterära förlagor till film kommer att belysas och analyseras.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Delkurs 1: Från runor till rap, 20 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 redovisa kunskaper om skönlitteraturens utveckling i historiska perioder, genrer och stilar, kopplade till allmän historia och idé- och kulturhistoria från forntiden till modern samtid samt diskutera denna utifrån historiska, ideologiska och estetiska perspektiv

2. Färdigheter och förmågor
2.1 analysera skönlitterära texter av olika slag utifrån historiska, ideologiska, estetiska, dramaturgiska och didaktiska perspektiv samt med hjälp av adekvat terminologi
2.2 analysera teaterföreställningar med hjälp av adekvat teatervetenskaplig terminologi
2.3 planera undervisning kring olika former av skönlitteratur i syfte att bredda alla elevers litterära erfarenheter och öka deras förståelse för människors sätt att leva, tänka och skriva i olika tider och i olika kulturer
2.4 planera undervisning där historiska, ideologiska och berättartekniska perspektiv på skönlitteratur används i syfte att utveckla alla elevers läsförmåga, lässtrategier, genrekompetens, kritiska medvetenhet samt förmåga att kommunicera litterära erfarenheter i tal och skrift
2.5 sammanställa och presentera forskning om elevers läsning, litteratur samt undervisning
2.6 redovisa ett litterärt undervisningsmoment med hjälp av digitala verktyg och estetiska uttryckssätt
2.7 producera texter enligt den akademiska prosans krav på tydlighet, saklighet och begriplighet samt med korrekt källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 definiera begreppen kanon, klassiker och kulturarv samt problematisera deras roll i dagens svenska skola utifrån såväl ett inkluderande perspektiv som ett hållbarhetsperspektiv
3.2 kritiskt reflektera över skönlitterära genrer som konstform och deras roll i dagens samhälle och skola
3.3 diskutera forskning om elevers läsning, litteratur samt undervisning

Delkurs 2: Litteratur för unga, 5 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 redovisa kunskaper om den moderna barn- och ungdomsbokens framväxt utifrån historiska, ideologiska, estetiska, berättartekniska och didaktiska perspektiv

2. Färdigheter och förmågor
2.1 analysera barn- och ungdomslitteratur med hjälp av en grundläggande litteraturvetenskaplig terminologi
2.2 synliggöra och med stöd i didaktisk forskning diskutera hur dagens barn- och ungdomslitteratur kan användas för att bredda elevers litterära erfarenheter, utveckla interkulturell förståelse samt stödja eleverna att utveckla en fördjupad läsförmåga
2.3 motivera och utifrån gällande styrdokument exemplifiera hur undervisning för hållbar utveckling kan bedrivas med barn- och ungdomslitteratur som grund
2.4 producera texter enligt den akademiska prosans krav på tydlighet, saklighet och begriplighet och med användande av en adekvat svenskämnesdidaktisk terminologi samt korrekt källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 urskilja och kritiskt resonera kring hur barn- och ungdomsboken producerar normer och värden samt problematisera val av litteratur för skolans undervisning utifrån genus, klass, det mångkulturella klassrummet och hållbar utveckling

Delkurs 3: Film och filmdidaktik, 5 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 redogöra för hur film kan användas som ett verktyg för elevernas lärande i skolan
1.2 redogöra för hur filmens komponenter samspelar för att förmedla ett budskap eller upplevelse
1.3 visa förståelse för hur filmpedagogik kan användas som ett redskap i undervisningen
1.4 redogöra för hur filmanalys kan användas för att förstå filmens grundkomponenter för berättande

2. Färdigheter och förmågor
2.1 definiera och analysera likheter och skillnader mellan litterära och filmiska sätt att berätta, beskriva karaktärer och miljöer, samt utforma dialogen mellan de gestaltade karaktärerna
2.2 använda film som pedagogiskt verktyg
2.3 producera texter enligt den akademiska prosans krav på tydlighet, saklighet och begriplighet samt med korrekt källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet där en relevant filmdidaktisk terminologi används

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 kritiskt reflektera över filmen som konstform och dess plats i dagens samhälle och skola

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- seminarier
- workshops

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment

Delkurs 1: Från runor till rap, 20 hp

(IN01) Delkurs 1: Textanalys prosa
Individuell skriftlig inlämning
Lärandemål: 2.1 och 2.4
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE01) Delkurs 1: Muntligt berättande
Seminarium
Lärandemål: 2.1 och 2.3
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE02) Delkurs 1: Elevers läsvanor
Seminarium
Lärandemål: 2.4 och 2.5
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(TE01) Delkurs 1: Salstentamen
Individuell skriftlig salstentamen
Lärandemål: 1.1 och 2.1
Högskolepoäng: 6,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE03) Delkurs 1: Litteraturseminarier
Seminarier
Lärandemål: 2.1
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ01) Delkurs 1: Litteraturdidaktik
Workshops
Lärandemål: 2.1, 2.3, 2.4, 2.6 och 3.1
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE01) Delkurs 1: Läsning och didaktik
Individuell skriftlig inlämning och muntlig redovisning
Lärandemål: 2.3, 2.4, 2.5, 2.7 och 3.3
Högskolepoäng: 3,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(NÄ03) Delkurs 1: Föreställningsanalys
Muntlig gruppexamination
Lärandemål: 1.1, 2.2 och 3.2
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE04) Delkurs 1: Dramatikdidaktik
Seminarium

Lärandemål: 2.3, 2.4 och 3.2
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Delkurs 2: Litteratur för unga, 5 hp

(IN02) Delkurs 2: Litteratur för unga
Individuell skriftlig inlämning
Lärandemål: 1.1, 2.2, 2.3, 2.4 och 3.1
Högskolepoäng: 4,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE05) Delkurs 2: Textanalys och didaktik
Seminarium
Lärandemål: 2.1 och 2.2
Högskolepoäng: 0,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Delkurs 3: Film och filmdidaktik, 5 hp

(IN03) Delkurs 3: Film och filmdidaktik
Individuell skriftlig inlämning
Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.3 och 3.1
Högskolepoäng: 4,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE06) Delkurs 3: Filmdidaktik
Seminarium
Lärandemål: 1.1, 1.3, 2.2 och 3.1
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Från runor till rap, 20 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska, men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Achebe, Chinua (1990). An image of Africa: Racism in Conrad's Heart of Darkness. I *Hopes and impediments: selected essays.* [New ed.] New York: Doubleday (ca 15 s)

Adichie, Chimamanda Ngozi (valfri utgåva). *Lila hibiskus.*

Andersson, Maria & Cavallin, Anna (red.) (2013). *Genusperspektiv på västerländska klassiker.* Lund: Studentlitteratur (utdrag, 20 s)

Axelsson, Malin (red.) (2013). Konsten att göra teater tillsammans med publiken. I Nu vill jag prata! Barns röster i barnkulturen. *CBK* nr 46. Stockholms universitet, ss. 191-201 (11 s)

Beckett, Samuel (valfri utgåva). *I väntan på Godot.*

Bedier, Joseph (valfri utgåva). *Tristan och Isolde.*

Boglind, Ann & Nordenstam, Anna (2015). *Från fabler till manga. 1, Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barnlitteratur*. 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning, ss. 19-50 (30 s)

Boglind, Ann & Nordenstam, Anna (2016). *Från fabler till manga. 2, Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på ungdomslitteratur.* 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning, ss. 157-204 (47 s)

Boye, Karin (valfri utgåva). *Kallocain.*

Brontë, Charlotte (valfri utgåva). *Jane Eyre.*

Camus, Albert (2010). *Främlingen.* [Ny utg.] Stockholm: Bonnier pocket (149 s)

Chambers, Aidan (2014). *Böcker inom och omkring oss*. [Ny utg.] Stockholm: Gilla böcker. Del 2 (ca 165 s)

Conrad, Joseph (1998). *Mörkrets hjärta.* Ny utg. Lund: BookLund (123 s)

Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). Intervju som ett sätt att utveckla kunskap kring elevuppfattningar. I Dimenäs, Jörgen (red.) *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik.* 1. uppl. Stockholm: Liber (utdrag, ca 50 s.)

Dolatkhah, Mats, Hultgren, Frances & Johansson, Monika (2017). *Vad läser elever?* Stockholm: Skolverket (12 s)

Euripides (valfri utgåva). *Medea*.

Helander, Karin (2016). *Att öppna nya världar: en handledning om att gå på teater och dans med barn i förskola och skola.* [2 rev. utg.] Stockholm: Riksteatern (30 s)

Ibsen, Henrik (valfri utgåva). *Ett dockhem.*

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun.* 3. [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 141-156, 165-182 (32 s)

Lagerlöf, Selma (valfri utgåva). *Herr Arnes penningar.*

Langer, Judith A. (2017). *Litterära föreställningsvärldar: litteraturundervisning och litterär förståelse.* 2. uppl. Göteborg: Daidalos (243 s)

Linderborg, Åsa (valfri utgåva). *Mig äger ingen.*

Loman, Rikard (2016). *Drama- och föreställningsanalys.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 111-203 (93 s)

Lundberg, Anna (2013). Äckel, jubel, kaos. Förhandling om betydelse i interaktiv barn- och ungdomsteater. I *ACSIS conference paper. Tema Genus.* Linköpings universitet (11 s)

Lysander, Per, Osten, Suzanne & Euripides (1975). *Medeas barn.* Stockholm: Stockholms stadsteater (ca 10 s)

Martinsson, Moa (Valfri utgåva). *Kvinnor och äppelträd.*

Moberg, Vilhelm (valfri utgåva). *Utvandrarna.* (utdrag, ca 20 s)

Molloy, Gunilla (2011). *Selma Lagerlöf i mångfaldens klassrum*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 139-165 (28 s)

Nordberg, Olle (2020). *Litteraturdidaktik: teori, praktik, relevans, potential*. Första upplagan Stockholm: Liber (105 s)

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar (2013). *Litteraturens historia i Sverige.* 6. [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur (640 s)

Olsson, Bernt; Algulin, Ingemar & Sahlin Johan (2019). *Litteraturens historia i världen.* 7.[rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur (876 s)

Remfeldt, Jens (2011). Att kalibrera den teaterpedagogiska kompassen. I Österlind, Eva. *Drama - ledarskap som spelar roll.* Lund: Studentlitteratur, s. 169-181 (13 s)

Shakespeare, William (valfri utgåva). *Macbeth.*

Shelley, Mary (valfri utgåva). *Frankenstein.*

Strandberg, Mats & Bergmark Elfgren, Sara (2011). *Cirkeln.*

Strindberg, August (valfri utgåva). *Fröken Julie.*

Westlund, Barbro (2015). *Aktiv läskraft: att undervisa i lässtrategier för förståelse: högstadiet.* Stockholm: Natur & kultur (262 s)

Woolf, Virginia (2007). *Mot fyren.* [Ny utg.] Stockholm: Bonnier (281 s)

Öhman, Anders (2002). *Populärlitteratur: de populära genrernas estetik och historia*. Lund: Studentlitteratur (ca 40 s)

Vetenskapliga artiklar och annat material enligt lärares anvisningar, samt av studenten valda artiklar (ca 150 s)

Ytterligare skönlitterära texter i utdrag samt webbsidor med nordisk kvinnolitteraturhistoria tillkommer (ca 150 s)

Delkurs 2: Litteratur för unga, 5 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska, men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Boglind, Ann & Nordenstam, Anna (2015). *Från fabler till manga. 1, Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barnlitteratur.* 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning, ss. 7-17; 53-99 (58 s)

Boglind, Ann & Nordenstam, Anna (2016). *Från fabler till manga. 2, Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på ungdomslitteratur.* 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning, ss. 7-130; 177-204 (150 s)

Bradbury, Ray (valfri utgåva) *Leendet.* (10 s)

Jansson, Tove (2003). *Det osynliga barnet och andra berättelser.* [Ny utg.] Stockholm: Raben & Sjögren (ca 30 s)

Lowry, Lois (valfri utgåva) *Den utvalde.* (214 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2019. Sjätte upplagan (2019). [Stockholm]: Skolverket (299 s) (utdrag, ca 10 s)

Mankell, Henning (valfri utgåva) *Eldens hemlighet.* (160 s)

Meyer, Stephanie (valfri utgåva). *Om jag kunde drömma.* Stockholm: B/Wahlströms (415 s)

Nordenstam, Anna (2020). Litteraturdidaktik. I Schottenius Cullhed, Sigrid, Hedberg, Andreas & Svedjedal, Johan (red.). *Litteraturvetenskap II*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur, ss 69-84 (16 s)

Olin-Scheller, Christina & Tengberg, Michael (red.) (2016). *Läsa mellan raderna.* Första upplagan. Malmö: Gleerups Utbildning, kapitel 2 och 4 (74 s)

Schiefauer, Jessica (2011). *Pojkarna.* Stockholm: Bonnier Carlsen (187 s)

SOU 2004:104. *Att lära för hållbar utveckling.* Betänkande av Kommittén för utbildning för hållbar utveckling. Stockholm: Fritzes (ca 15 s)

Öhman, Anders (2002). *Populärlitteratur: de populära genrernas estetik och historia.* Lund: Studentlitteratur (ca 40 s)

Varga, Anita. (2017). Om lässtrategier och textrörlighet: En studie av elevers textsamtal kring skönlitteratur i årskurs 9. *Educare* (2), 103–129 (27 s)

Vetenskapliga artiklar och annan litteratur enligt lärares anvisning (ca 150 s) samt texter och filmer från Skolverkets hemsida om hållbar utveckling och Agenda 2030.

Delkurs 3: Film och filmdidaktik, 5 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska, men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Janson, Malena (red.) (2016). *Introduktion till filmpedagogik: vita duken som svarta tavlan.* 2., [utök.] uppl. Malmö: Gleerups

Utbildning (221 s)

Tønnesen, Elise Seip (2006). Fakta i levande bilder. I Maagerø, Eva & Tønnesen Elise Seip (red.) *Å lese i alle fag*. Oslo: Universitetsförlaget (utdrag ca 20 s)

Tillkommer en av studenten vald artikel, utvalda romaner samt filmatiseringar av desamma, plus annat material (ca 200 s). Valet av texter och filmer sker i samråd med kursansvarig.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ges som fristående kurs.